

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 976 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 1139, 1183 i 1452) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Sejm wybiera spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych piętnastu członków Rady, większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, na wspólną czteroletnią kadencję.

2. Dokonując wyboru, o którym mowa w ust. 1, Sejm, w miarę możliwości, uwzględnia potrzebę reprezentacji w Radzie sędziów poszczególnych rodzajów i szczebli sądów.

3. Wspólna kadencja nowych członków Rady, wybieranych spośród sędziów, rozpoczyna się z dniem następującym po dniu, w którym dokonano wyboru ostatniego z nich. Członkowie Rady poprzedniej kadencji pełnią swoje funkcje do czasu rozpoczęcia wspólnej kadencji nowych członków Rady.”;

2) uchyla się art. 11;

3) po art. 11 dodaje się art. 11a–11e w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Marszałek Sejmu, nie wcześniej niż na 120 i nie później niż na 90 dni przed upływem kadencji członków Rady wybieranych spośród sędziów obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” o rozpoczęciu procedury zgłaszania kandydatów na członków Rady.

2. Podmiotami uprawnionymi do zgłoszenia kandydata na członka Rady są:

1) grupa co najmniej 2.000 obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ukończyli osiemnaście lat życia, mają pełną zdolność do czynności prawnych i korzystają z pełni praw publicznych;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym.

- 2) grupa co najmniej 25 sędziów, z wyłączeniem sędziów w stanie spoczynku.

Zgłoszenie dotyczy wyłącznie jednego kandydata na członka Rady.

3. Kandydata na członka Rady zgłasza się Marszałkowi Sejmu, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Zgłoszenie kandydata obejmuje informacje o osobie kandydata, pełnionych dotychczas funkcjach i działalności społecznej oraz innych istotnych zdarzeniach mających miejsce w trakcie zajmowania przez kandydata urzędu sędziego. Do zgłoszenia dołącza się zgodę sędziego na kandydowanie.

5. Prezes właściwego sądu, na wniosek Marszałka Sejmu, sporządza, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wniosku, informację o dorobku orzecznictwa kandydata, obejmującą doniosłe społecznie lub precedensowe orzeczenia, a także istotne informacje dotyczące kultury urzędowania, przede wszystkim ujawnione podczas wizytacji i lustracji. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy:

- 1) prezesa sądu rejonowego i okręgowego – informację sporządza prezes sądu wyższej instancji;
- 2) prezesa sądu apelacyjnego – informację sporządza wiceprezes sądu apelacyjnego.

6. W przypadku, gdy prezes właściwego sądu albo wiceprezes sądu apelacyjnego nie sporządzi informacji o dorobku orzecznictwa kandydata w terminie, o którym mowa w ust. 5, informację tę sporządza kandydat. Kopię sporządzonej przez siebie informacji o dorobku orzecznictwa kandydat przekazuje, odpowiednio, prezesowi właściwego sądu albo wiceprezesowi sądu apelacyjnego.

Art. 11b. 1. Zgłoszenia, o którym mowa w art. 11a ust. 2, dokonuje na piśmie pełnomocnik. Pełnomocnikiem jest osoba wskazana w pisemnym oświadczeniu pierwszych 15 osób z listy.

2. Do zgłoszenia, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 1, załącza się wykaz obywateli popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL i własnoręcznie złożone podpisy.

3. W przypadku wątpliwości, co do prawidłowości złożenia wymaganej liczby podpisów Marszałek Sejmu, w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, zwraca się do Państwowej Komisji Wyborczej o stwierdzenie, czy złożono wymaganą liczbę podpisów.

4. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, czy złożono wymaganą liczbę podpisów w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma Marszałka Sejmu.

5. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 4, okaże się, że liczba prawidłowo złożonych podpisów przez osoby popierające wniosek jest mniejsza niż ustawowo wymagana, Marszałek Sejmu odmawia przyjęcia zgłoszenia.

Postanowienie w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi.

6. Postanowienie może być zaskarżone przez pełnomocnika do Sądu Najwyższego w terminie 3 dni od dnia doręczenia. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w terminie 3 dni w postępowaniu nieprocesowym, w składzie 3 sędziów. Od postanowienia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny.

7. Do zgłoszenia, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 2, załącza się wykaz sędziów popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL i własnoręcznie złożone podpisy.

8. Marszałek Sejmu, w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 2, zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o potwierdzenie posiadania przez osoby składające zgłoszenie statusu sędziego. Minister Sprawiedliwości potwierdza posiadanie przez osoby składające zgłoszenie statusu sędziego w terminie 3 dni od dnia otrzymania pisma Marszałka Sejmu. Przepis ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

9. Wzór zgłoszenia oraz wzory wykazu obywateli i wykazu sędziów zgłaszających kandydata na członka Rady ustala, w drodze zarządzenia, Marszałek Sejmu. Zarządzenie Marszałka Sejmu podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 11c. Zgłoszenia dokonane zgodnie z art. 11a i art. 11b Marszałek Sejmu niezwłocznie przekazuje posłom i podaje do publicznej wiadomości.

Art. 11d. 1. Jeżeli Sejm, w terminie 90 dni od dnia ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w art. 11a ust. 1, nie wybierze na wspólną czteroletnią kadencję, zgodnie z art. 9a ust. 1, piętnastu członków Rady, wybieranych spośród sędziów, albo wybierze mniej niż piętnastu członków Rady, wyboru na wolne stanowiska członków Rady dokonuje, spośród zgłoszonych kandydatów, Sejm w głosowaniu imiennym.

2. Każdy poseł uczestniczący w procedurze wyboru członków Rady wybieranych spośród sędziów ma tylko jeden głos i może głosować tylko na jednego kandydata.

3. Na kandydata poseł oddaje głos „za”, głos „przeciw” albo wstrzymuje się od głosu. Za wybranych członków Rady uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów. W przypadku gdy liczba oddanych na kandydatów głosów „za” jest równa, wybranym członkiem Rady jest kandydat, który otrzymał mniej głosów „przeciw”.

4. Jeżeli w wyniku zastosowania procedury określonej w ust. 1-3 nie dojdzie do dokonania wyboru piętnastu członków Rady, wybieranych spośród sędziów, wybór na wolne stanowiska członków Rady przeprowadza się ponownie.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Marszałek Sejmu niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”

o rozpoczęciu zgłaszania kandydatów na członków Rady. Art. 11a ust. 2-6, art. 11b i art. 11c stosuje się. Zgłoszenia kandydatów na członków Rady, dokonane przed dniem obwieszczenia Marszałka Sejmu, nie są uwzględniane.

Art. 11e. 1. Jeżeli przed upływem kadencji członka Rady wybieranego spośród sędziów zajdzie potrzeba ponownego obsadzenia mandatu członka Rady, Marszałek Sejmu niezwłocznie obwieszcza o wolnym mandacie. Przepisy art. 11a–11c stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do wyboru członka Rady, wybieranego spośród sędziów, stosuje się przepisy art. 9a ust. 1 i 2 oraz art. 11d.

3. Kadencja członka Rady wybranego w związku z wolnym mandatem upływa z dniem zakończenia kadencji członków Rady wybieranych spośród sędziów.”;

4) uchyla się art. 12 i 13;

5) w art. 14 uchyla się ust. 3;

6) w art. 20 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Obrady są transmitowane za pośrednictwem Internetu.”;

7) w art. 21 po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Rady może zarządzić przeprowadzenie głosowania w trybie obiegowym za pośrednictwem poczty elektronicznej. Przewodniczący Rady przekazuje materiały zawierające dane osobowe w sposób zapewniający ich ochronę, a także zawiadamia członków Rady o sposobie oddania głosu oraz o nieprzekraczalnym terminie, w którym oświadczenie o oddaniu głosu „za”, głosu „przeciw” albo o wstrzymaniu się od głosu powinno zostać przekazane na adres poczty elektronicznej wskazany przez Przewodniczącego Rady.

2b. W przypadku podejmowania uchwał w trybie obiegowym, nie można zarządzić głosowania tajnego.

2c. Głosowanie w trybie obiegowym jest skuteczne, jeżeli w terminie wyznaczonym dla zajęcia stanowiska głos odda co najmniej połowa członków Rady.”;

8) w art. 22 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Rada, określając szczegółowy tryb działania, kieruje się potrzebą zapewnienia dostępności informacji o postępowaniu przed Radą oraz wyczerpującej informacji o kandydatach i powodach, dla których przedstawiono wnioski o powołanie osoby na stanowisko sędziego lub asesora sądowego.”;

9) w art. 24 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do pracowników Biura stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2017 r. poz. 246

i 1139), z wyjątkiem wymogu odbycia stażu urzędniczego w sądzie lub prokuraturze, o którym mowa w art. 2 pkt 7 tej ustawy.”;

10) w art. 31:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W skład zespołu wchodzi trzech członków Rady.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Członkami zespołu nie mogą być wyłącznie sędziowie.”;

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. Wyznaczając zespół, o którym mowa w ust. 1, Przewodniczący Rady zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o powołaniu zespołu oraz informuje o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi do przygotowania do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady.

2b. Minister Sprawiedliwości w terminie 21 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2a, może przedstawić Radzie opinię w sprawie indywidualnej. Przed upływem terminu na przedstawienie opinii przez Ministra Sprawiedliwości zespół nie może przyjąć stanowiska, o którym mowa w art. 34 ust. 1.

2c. Nieprzedstawienie przez Ministra Sprawiedliwości opinii w sprawie indywidualnej, w terminie o którym mowa w ust. 2b, nie wstrzymuje prac zespołu.

2d. Opinię, o której mowa w ust. 2b, albo informację o jej nieprzedstawieniu dołącza się do dokumentacji postępowania w sprawie.”;

11) w art. 33 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy Rada rekomenduje na stanowisko sędziowskie albo asesorskie osobę inną niż wskazana w stanowisku zespołu, o którym mowa w art. 34 ust. 1, podejmuje uchwałę większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady.”;

12) w art. 35 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia;”

13) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Art. 44a. Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwałę zawierającą wniosek o powołanie sędziego lub asesora sądowego wraz z uzasadnieniem i informacją o pozostałych kandydatach na stanowisko sędziowskie lub asesorskie wraz z oceną wszystkich kandydatów. Do uchwały dołącza się dokumentację postępowania w sprawie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 358, 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 1452) w art. 10 w § 3 uchyla się pkt 2.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, z późn. zm.²⁾) w art. 106i § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa w terminie dwóch miesięcy od dnia przedstawienia wykazu i wniosku, o których mowa w § 7, nie zgłosi sprzeciwu, asesor sądowy pełni obowiązki sędziego przez okres 4 lat od dnia upływu dwumiesięcznego terminu, a w przypadku zgłoszenia sprzeciwu, od dnia uchylecia uchwały wyrażającej sprzeciw.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1066 i 2261) w art. 24 w § 4 uchyla się pkt 5 i 6.

Art. 5. W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1254, z późn. zm.³⁾) w art. 16 w § 1 uchyla się pkt 4.

Art. 6. Członek Krajowej Rady Sądownictwa, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wybrany na podstawie przepisów dotychczasowych, pełni swoją funkcję do dnia rozpoczęcia wspólnej kadencji nowych członków Rady wybranych przez Sejm spośród sędziów na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa na nową kadencję, w związku z zakończeniem pełnienia funkcji przez członków Krajowej Rady Sądownictwa, o których mowa w art. 6, dokonuje się na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że:

- 1) Marszałek Sejmu obwieszcza o rozpoczęciu procedury zgłaszania kandydatów do Rady w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) kandydata na członka Rady zgłasza się Marszałkowi Sejmu w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w pkt 1;
- 3) Sejm wybiera spośród sędziów członków Rady, zgodnie z art. 9a ust. 1, najpóźniej w 60 dniu od dnia ogłoszenia obwieszczenia.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 803, 1139 i 1452.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38 i 1452.